

Hoofdstuk 10 Beleidsvoorschriften Het Plein Zutphen/Lochem

Schulddienstverlening

Iedere burger is in de eerste plaats zelf verantwoordelijk voor een gezonde financiële huishouding en het oplossen van geldproblemen. Dit wordt financiële zelfredzaamheid genoemd. De burger moet er daarom alles aan doen wat in zijn vermogen ligt om zelf tot een oplossing te komen als er sprake is van schulden. Toch slaagt niet iedereen daarin. Om die reden is op 1 juli 2012 de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening ingevoerd. Op grond van die wet zijn gemeenten verantwoordelijk voor de ondersteuning van hun inwoners bij het oplossen van schulden. Die ondersteuning wordt schulddienstverlening genoemd. Schulddienstverlening voor inwoners van Zutphen wordt door Het Plein uitgevoerd. De schulddienstverlening voor inwoners van Lochem wordt door de gemeente Lochem zelf uitgevoerd.

Als er financiële problemen zijn, dan biedt Het Plein in principe een vorm van schulddienstverlening aan, maar soms is dat niet geval. Er wordt namelijk telkens een afweging gemaakt. Het Plein beoordeelt dan of schulddienstverlening zinvol is en welke vorm de schulddienstverlening dan het beste kan hebben. Daarbij zal altijd de persoonlijke situatie van de burger betrokken worden. Gekeken wordt dan naar de motivatie en vaardigheden van de burger, de vraag in hoeverre de schulden verwijtbaar zijn en wat de gevolgen zijn voor de persoon of het gezin. Dit wordt maatwerk genoemd.

Dit hoofdstuk beschrijft de regels die gelden voor schulddienstverlening door Het Plein.

Inhoudsopgave

10.1 Voor wie is schulddienstverlening beschikbaar?	1
10.2 Hoe kan een verzoek om schulddienstverlening worden ingediend?.....	2
10.3 Welke ondersteuning biedt Het Plein?	2
10.4 Welke verplichtingen gelden er?.....	3
10.5 Wanneer kan de schulddienstverlening worden geweigerd of beëindigd?.....	3
10.6 Wettelijke basis	4

10.1 Voor wie is schulddienstverlening beschikbaar?

Voor inwoners van Zutphen die 18 jaar of ouder zijn en die problematische schulden hebben, is in principe schulddienstverlening beschikbaar. Van een problematische schuldsituatie kan worden gesproken als de verwachting bestaat dat iemand niet langer zijn schulden kan aflossen of al gestopt is met het aflossen van schulden. In dat geval kan een beroep worden gedaan op schulddienstverlening. Dit kan ook een algemene oplossing zijn. Met algemene oplossingen zijn diensten of activiteiten bedoeld die voor iedereen beschikbaar zijn en die gericht zijn op het voorkomen van schulden en blijvende financiële zelfredzaamheid. Gedacht kan worden aan informatie en advies over geldzaken en schulden, een cursus 'omgaan met geld', en hulp van vrijwilligers. Het gaat vaak om voorzieningen waarbij ook andere organisaties betrokken zijn.

Is er (nog) geen sprake van problematische schulden, dan kan een verzoek om schulddienstverlening toch worden toegekend, als Het Plein dit om andere redenen noodzakelijk vindt. Voor ondernemers geldt, dat schulddienstverlening beschikbaar is als het gaat om een eenmanszaak of een vennootschap onder firma (vof) en de schulden verband houden met de bedrijfsbeëindiging.

Voorwaarde is wel dat de bedrijfsactiviteiten feitelijk zijn beëindigd en het bedrijf is uitgeschreven bij de Kamer van Koophandel. Voor andere ondernemers geldt, dat zij niet in aanmerking kunnen komen voor schulddienstverlening door Het Plein. Zij zijn aangewezen op financiering door bijvoorbeeld een bank, of de mogelijkheden die het Besluit bijstandverlening zelfstandigen biedt.

Ook inwoners die niet over de Nederlandse nationaliteit beschikken, kunnen voor schulddienstverlening in aanmerking komen, als ze rechtmatig in Nederland verblijven in de zin van [artikel 8, onder a tot en met e en I, van de Vreemdelingenwet 2000](#).

10.2 Hoe kan een verzoek om schulddienstverlening worden ingediend?

Een verzoek om schulddienstverlening kan alleen worden ingediend via het brede toegangsgesprek met Het Plein. Met het brede toegangsgesprek wordt bedoeld het *eerste gesprek* op Het Plein. Daarin kan de hulpvraag van de klant geformuleerd en geregistreerd worden en kan een verzoek tot schulddienstverlening worden gedaan. Het verzoek is een aanvraag in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Voor het vastleggen van het verzoek wordt een aanvraagformulier gebruikt, dat door de klant moet worden ingevuld en ondertekend.

Als de klant in het brede toegangsgesprek een verzoek tot schulddienstverlening doet, dan wordt een vervolgspraak gemaakt voor een intakegesprek schulddienstverlening. Dat gesprek vindt plaats binnen vier weken na het brede toegangsgesprek en heeft tot doel te bepalen of er een aanbod tot schulddienstverlening aan de klant wordt gedaan. Zit de inwoner in een bedreigende schuldsituatie, dan kan van deze procedure worden afgeweken en kan op een andere manier een verzoek om schulddienstverlening in behandeling worden genomen. Er moet dan sprake zijn van bijvoorbeeld een gedwongen woningontruiming of afsluiting van gas, licht of water. Dan kan binnen drie werkdagen na melding bij Het Plein het intakegesprek schulddienstverlening plaatsvinden.

Als het voor de beoordeling van het verzoek tot schulddienstverlening noodzakelijk is om meer informatie op te vragen, dan kunnen de genoemde termijnen worden opgeschort, zolang als dit noodzakelijk is. Het Plein maakt dat dan schriftelijk duidelijk aan de klant.

Na de aanvraag wordt uiterlijk binnen acht weken een besluit genomen op een verzoek tot schulddienstverlening. Ook wordt een Plan van Aanpak gemaakt (zie hieronder).

Een besluit tot het al dan niet doen van een aanbod schulddienstverlening is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. De klant kan daartegen bezwaar en beroep instellen.

10.3 Welke ondersteuning biedt Het Plein?

Als Het Plein besluit om de klant schulddienstverlening aan te bieden, dan wordt daarbij tegelijkertijd bepaald wat de vorm van de ondersteuning zal zijn. Dit gebeurt in nauw overleg met de klant. Het aanbod wordt ook wel 'maatwerkvoorziening' genoemd. Voorbeelden daarvan zijn:

- a. Adviesgesprek, cursus omgaan met geld, en andere algemene oplossingen;
- b. Schuldregeling: een afspraak met de schuldeisers over terugbetaling van een deel van de schulden, tegen finale kwijting;
- c. WSNP-verklaring: als een schuldregeling niet mogelijk is, kan een verzoek worden ingediend bij de rechtbank om een wettelijke schuldsanering. Het Plein verklaart dan dat een schuldregeling niet mogelijk is;
- d. Stabilisatie: het in evenwicht brengen van de inkomsten en de uitgaven met als doel een schuldregeling op te kunnen starten;
- e. Budgetondersteuning op maat: ondersteuning bij het op orde brengen van de financiën met als doel de klant (blijvend) financieel zelfredzaam te maken;

- f. Nazorg: Het Plein houdt dan de vinger aan de pols als de schulddienstverlening is afgerond met als doel een nieuw schuldenprobleem te voorkomen.

De inhoud van de maatwerkvoorziening wordt vastgelegd in een plan van aanpak dat met de klant wordt besproken en waarin is vastgelegd welke stappen worden gezet en welke maatregelen worden genomen om de klant te ondersteunen.

Bij het bepalen van de inhoud van de maatwerkvoorziening schulddienstverlening, weegt Het Plein een aantal zaken tegen elkaar af:

- a. De effectiviteit van het inzetten van een maatwerkvoorziening;
- b. De omvang van de schuldsituatie en de regelbaarheid daarvan;
- c. De mate van zelfredzaamheid van de klant en zijn netwerk;
- d. De leerbaarheid en de gemotiveerdheid van de klant;
- e. De zienswijze van de klant;
- f. Een eerder gebruik van schulddienstverlening.

Aan het aanbod tot schulddienstverlening kunnen voorwaarden worden verbonden. Zo'n voorwaarde kan bijvoorbeeld zijn: het aanvaarden van hulpverlening, zodat de schulddienstverlening een blijvend resultaat heeft.

10.4 Welke verplichtingen gelden er?

Schulddienstverlening is niet vrijblijvend. De klant die een beroep doet op schulddienstverlening, heeft een aantal verplichtingen:

- a. Informatieplicht: alle feiten die van belang kunnen zijn voor de schulddienstverlening moeten worden doorgegeven aan Het Plein;
- b. Medewerkingsplicht: om de schulddienstverlening tot een succes te maken moet de klant de medewerking verlenen die daarvoor nodig is. Concreet betekent dat o.a.:
 - Het nakomen van afspraken;
 - Het nemen van maatregelen die de mogelijkheden verruimen om de schulden af te lossen, zoals het verkrijgen en behouden van betaald werk, een beroep doen op inkomensvoorzieningen en het verkopen van niet noodzakelijke bezittingen;
 - Geen nieuwe financiële verplichtingen aangaan of betalingsverplichtingen niet nakomen, waardoor nieuwe schulden ontstaan;
 - Het verlenen van toestemming om noodzakelijke informatie te kunnen inwinnen bij, of te verstrekken aan derden
 - De verplichting om zichzelf te identificeren aan de hand van een geldig legitimatiebewijs.

Met de klant worden alle verplichtingen besproken.

10.5 Wanneer kan de schulddienstverlening worden geweigerd of beëindigd?

Het succes van schulddienstverlening is voor een belangrijk deel afhankelijk van houding en gedrag van de klant. Schulddienstverlening is pas zinvol als de klant alle medewerking verleent die nodig is. De schulddienstverlening kan daarom in bepaalde gevallen worden geweigerd of beëindigd. Dit is in ieder geval zo, als de klant:

- a. de opgelegde voorwaarden en verplichtingen niet langer nakomt;
- b. de klant zich ten opzichte van medewerkers van Het Plein ernstig misdraagt;
- c. niet langer tot de doelgroep behoort (zie par. 2);
- d. verzoekt om beëindiging of overlijdt;

- e. de klant in de voorafgaande twee jaar eerder gebruik heeft gemaakt van schulddienstverlening of de WSNP en deze door toedoen van de klant voortijdig is beëindigd.

Andere situaties waarin de schulddienstverlening kan worden geweigerd of beëindigd zijn:

- a. Schulden die niet regelbaar zijn. Daarmee wordt bedoeld: schulden die niet in aanmerking komen voor een schuldregeling of waarvan de omvang nog niet vaststaat;
- b. De problematische schuldsituatie is opgelost.

Het Plein gaat niet zomaar over tot het weigeren of beëindigen van schulddienstverlening. Als het gaat om onvoldoende gegevens, dan krijgt de klant de mogelijkheid om die gegevens alsnog aan te leveren. Dit wordt een hersteltermijn genoemd. Daarnaast wordt bij een besluit om de schulddienstverlening te weigeren of te beëindigen altijd betrokken de vraag wat de gevolgen van dit besluit zijn. Ook wordt gekeken of de klant iets te verwijten valt. Als het gevolg is dat een dreigende situatie ontstaat, zoals huisuitzetting of gezondheidsschade, dan kan Het Plein alsnog besluiten om een vorm van ondersteuning aan te bieden.

10.6 Wettelijke basis

Dit hoofdstuk is gebaseerd op de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) en de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Meer concreet:

Thema	Artikelen
Doelgroep: geen vreemdeling zonder geldige verblijfstitel	3 Wgs
Aanvraag	1:3 en 4:1 t/m 4:6 Awb
Wachttijd	4 Wgs
Verplichtingen	6 en 7 Wgs
Weigering schuldhulpverlening	3:4 Awb